

SZARVASI ÚJSÁG

Hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom öröbő.

ELŐFIZETESI ÁR:

Egész évre 6 frt. — kr.
Félévre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 12 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer **vasárnap**.

Az előfizetési és hirdetési pénzek, úgy a lap s ellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra küldendők.

A nyílt-térben minden garmondsor díja 25 kr

HIRDETESEK

jutányos áron vétetnek fel.

A hirdetések az „Árpád” irodalmi és nyomda intézetbe küldendők. Ugyanitt fizetendők azok díjai.

Budapesten lapunk számára hirdetéseket elfogad Jaulusz Gyula Dorottya utca 11. sz. továbbá A. V. Goldberger, servitator 3. sz. alatt.

Vidéki sajtó és közönség.

„Pártolni kell helyi lapunkat;” s zavakat hallani nem egyszer a vidék minden rendű és rangu köreiből. Az igaz, hogy e szavakban sohasem fukarkodott a magyar közönség. Oly czifra frázisok s világfájdalmat hirdető s lehető bus hazafiság sehol másutt nem kerül elő mint Magyarországon. De a tettekben nyilvánuló hazafiság — az már más kérdés, — főleg ha a tett egy kis pénzaldozatba kerül.

Nagyokat enni, inni, vagy táncolni „hazafias jótékony célra” nem okoz főájást magyar embernek. Egy hazafias kurjantásért akár hetekig tejbenvajban fogja fürösztelni a leghitványabb gauklert, ha ez ügyesen tudja kiaknázni gyengéjét. A cigány muzikusnak jó kedvében csakugy szorja a ropogós bankót, ha „eltalálja nótáját”, a „vizire” is telik néhány tizes.

De ha a bús hazafiságnak valaki imputálni merné azt, hogy vannak az evés, ivás, táncolás, lakmározás, muzsikáltatás és ferblizésnél nemesebb kötelességek is, melyek nem is kerülnek oly sokba mint az említett „jótékony cselekmények, az ugyan pórul járna vakmerőségével.

S ha épen még az időszakai sajtó, vagy irodalom pártolásáról van szó, biztosan lehet fogadni, hogy tiz eset közül kilencz bús, egyhangú hazafi inkább gyűjt szivarra bankóval, mint sem hogy azzal hizlalja a „skribler fajzatot.”

Ilyenek a hős hazafiak. Ezekkel végleg le kell számolni mindenkinek ki élére áll valamely irodalmi, vagy időszakai sajtó vállalatnak.

De hát a közönség jobb része jóvá teszi talán azt, mit az imént ellemzettek elhanyagolnak?

Igen; csak hogy sokszor nincs benne köszönet; sőt vannak esetek, midőn a „pártolás” egy önértetes szerkesztőnek sokkal nagyobb bosszuságot okoz, mint a mellőzés és a közöny.

A vidéki közönség igen nagy része azon gyógyíthatlan betegségben szenved, hogy e legártatlanabb hirlapi közlemény, mely valamely helyi lapban megjelenik, ha valamely képzelt érdekébe ütközik, őt idegessé teszi.

A vidéki laptól megkövetelik, hogy ismerje minden előfizetőjének hibáját, és ehhez elkalmazza lapjának közleményeit, mi ezt jelenti, hogy annyi urnak szolgáljon, hány előfizetője van.

Ismételve hangsúlyozzuk az „urak” szót, mert a vidéki közönség minden egyes tagja az évenkénti 4—5 frtnyi előfizetési díjjal jogot vél szerezni a lap befolyására s szellemének meghatározására, szerkesztői jogokról s függetlenségről szó sincsen.

A mely lap ezt figyelmem kívül hagyja, annak ugyancsak meggyűl a baja, valahányszor valamely állítólagos érdeket sérteni merészelt.

A vidéki közönség nem képes imponálni, a fővárosi nagyobb lapoknak. Ott ignorálják az achilesi haragot is. Befolyásolást nem tűrnek még a közel álló hatalmas Jupiterektől sem, hát még a vidéki apró szentektől hogy tűrnék meg? Ezért meg kell magát bosszulni a vidék hirlapján.

S ha a vidéki hirlap vezetőiben van elég önértet ahoz, hogy ne tekintsék magukat senki szegődvényeseinek, de függetlenül s személyi tekintetektől menten szolgálják környezetük s a köz javát, s szolgálják a közügyet személyek tömjénezése nélkül, — akkor csak egyszer arra ébrednek fel, hogy munka-

kedvük ugyan nem csappant meg, de annál jobban olvasóközönségük.

Azért oly silány igen sok vidéki lap tartalma, mert azok vezetői megfélemlenek hivatásukról, s lapjaik nem szerkesztetnek, de szerkesztődnek.

A közönség szeszélyei elrontják még oly lap szellemét is, mely különben akarna is, képes is volna megfelelni hivatásának, de nem meri, mert félti prenumeransait. Az anyagi érdek terjeszti a mételet a legtöbb vidéki hírlapban.

És vajjon miként lehetséges, hogy sok ily lap évek során fennálhat, melyek egy napi életre sem voltak érdemesek? A válasz e kérdésre az előadott momentukban rejlik.

Azokat a hitvány dolgokat, melyek e fajta vidéki lapokban látnak napvilágot, nem olvassa ugyan senki, de mert így soha semmiféle érdekekkel nem jön összekötkezésbe, sőt ellenkezőleg, mindenkinek tömjenez, — azért fizet rá „hazafiságból“ még talán a bus magyar is. Nem is említve, hogy az időszaki sajtó egyik legfontosabb anyagi tényezője: a hirdetési üzlet szintén nem azt nézi mily szellemi magaslaton áll valamely vidéki lap, de mily szemmel néznek rá vidékének egyes társadalmi osztályai.

Hát még a kisszerű nyárspolgári érdekek egész raja, mily legyőzhetlen gálló akadályt képeznek egy vidéki lap felvirágzásánál! Erről azonban még most nem akarunk szólni.

Záradékol a vidéki hírlapok és közönségünk küzti viszonyok illusztrálására ide jegyzem egy német vidéki lap következő találó szavait: „Egy vidéki lap kiadása valóban kedves dolog. Ha a lap politikáva

sokat foglalkozik, elégedetlen a közönség, ha keveset, akkor látni sem akarja. Ha a szöveg nagy betűkkel nyomatik, akkor panaszkodnak, hogy a befizetett pénzért kevés a tartalom, ha kisbetűk fordulnak elő, akkor nem lehet olvasni, mert a szem romlik tőle. Ha iréfálunk, akkor unalmas „lapos fejűek“ vagyunk, ha komolyan írunk, „elcsontosodott vastagnyakunak“ neveznek. Hozunk eredeti cikket, elítélnék minket, mert nem „gyűjtünk“ elég szorgalmasan, ha pedig gyűjtünk szorgalmasan, akkor a panasz, hogy: „ezt már régen olvastuk“. Dicsérünk valakit, részrehajlók vagyunk, nem dicsérünk senkit akkor is részrehajlással vádolnak. Adunk oly cikket, mely az asszonyoknak tetszik, azt mondják rá a férfiek, hogy ez csak fecsegés, ha pedig az asszonyokat nem elégtjük ki, azt mondják, hogy nem alkalmas olvasmány a család részére. Vannak olvasók, kik azon véleményben vannak, hogy egy újság önmagától csinálódik s kiállítására sem fáradságba, sem költségbe nem kerül! Ime az időszaki sajtó eldorádója!

Csarnok.

Földalatti falvak.

Egy angol utazó figyelemreméltó jelentést közöl egy szaklapban az általa Cappadociában talált földalatti falvakról. A közlemény lényeges tartalma következő:

Nemrég két földalatti falut látogattam meg Kappadociában, melyekről — úgy tudom — még senki sem írt. A terület, melyen e telepeket találtam, 15 mfd széles és 25 (angol) mfd hosszú fensík, a római út irányában, mely Týanató

FÁR C Z A

Jakab szomszédom.

Rajz.

I.

Akkortájt a „Rue Gracieuse“-ben laktam, abban a meredek utcában, mely a „butte saint-Viktor“-tól kezdve, a Jardin des Plantes háta megett annak hosszában elvonul, abban a padlás szobában, mely husz éves koromban otthon volt.

Felmásztam a két emeleten — a házak azon a környéken sötétek, alacsonyok — felmásztam mondom a lépcső kötelére támaszkodva, hogy a kikopott lépcsőkön el ne csuszszak, és teljes pokoli sötétségben értem el lakoszályomat. A milyen hosszú és hűdög, a pinczelyukkal még két közös tülajdona is volt, fala üres, kopott és fakó világosság derengett benne. Mindazonáltal megéset mégis, hogy felhőjét napsugár áttörte és szivembe egyike lópódzott azon örömsugaraknak, melyek oly ritka vendégek a padlás-szobában.

És ha néha csendesen ültem abban a sötét lyukban, a szomszéd padlás-szobából áthatott a zsidaj és nevetés: egy család lakott ott, mely apából, anyából és egy

nyolcz éves kis „jerczé“-ből állott, s ennek a kis teremtésnek a nevetése áthallatszott: igazi „utcai rüpök“ nevetés.

Az apának szögletes volt, de nagyon. Fejét mintha beékelték volna két erősen kiálló váll közé. — Csontos arca sárga volt, sűrű szempillái alól szuró fekete szemek villogtak. Álmatag arcán folytonos félénk mosoly játszadozott, mikor úgy elpirult és megzavarodott, akár valami szemérmes leányka, bátran nézhetne volna az ember gyerkőcnek. Mindig az árnyékot kereste és úgy rohant végig a házak mellett, mint valami fegyencz, akinek megkegyelmeztek.

Épen párszor köszöntünk egymásnak, s ez megalapította barátságunkat. Sajátszerű, állhatatlanul izgó mozgó szivességű arca mulattatott. — Utoljára ismeretségünk annyira fejlődött, hogy kézszeritással üdvözöltük egymást,

II.

Innen-onnan már hat hónapja ismertem és még mindig nem tudtam miből él Jakab szomszédom, meg a családja. Ő maga keveset beszélt. — Kiváncsiságom rávitt, hogy a

Angoraig s Angoratól Caesareaig vezet. A sikon fekvő falvak lakói keresztények és mohamedánok, az előbbieket azonban tulnyomó számban vannak.

Az első falu, melyet meglátogattam, kívülről csupa alacsony földkunyhót mutat, de minden kunyhó alatt a puha vulkanikus kőzetbe vájt egész nagy ház van. A látogatót, ki e kunyhók egyikébe lép, egy tekervényes folyosón át zárt kapuzsinhez vezetik, melyen túl a folyosó sülyedni kezd, s hamar oly mélységet ért el, a hol a szikla elég szilárd, hogy 3—4 láb vastagságban veszély nélkül felő gyanánt hagyhatják meg. Ott a folyosót nagy kerek sajtalaku kő zárja el, melyet tetszés szerint előre és hátra mozdíthatni. A berendezés nagyon hasonlít ahoz, mely a jeruzsálemi királyok sirjának bejáratánál alkalmazva volt, csak, hogy míg ott a kő kívülről, itt Cappadóciában csakis belülről mozdítható el.

Békés időkben a kő rendszeren vissza van gördítve a folyosóba s kis alácsusztatott kővel megtámasztva; veszély idején aztán, ha a család a föld alá vonul, a kis kővel eltávolítják s a nagy kerek kő legördül a folyosó mélyébe s minden utat elzár a föld méhében rejlő üreghez. A földalatti házak mind hasonló szerkezetűek; van bennük egy széles tér a lovak, tehenek, kecskék és szamarak számára, aztán 2—3 keskenyebb rekesz fekhelyekkel a családnak, végül konyha és két, avagy ciszterna, mely eső vagy hólével van tele. Ha a család fenn lakik, akkor a vizet úgy huzzák fel, ha pedig lenn tartózkodik, úgy e természetes vízgyűjtő egy oldalnyílásán nyerik azt.

A földalatti házak egymással keskeny folyosók segítségével összeköttetésben állnak, úgy hogy egyikből a másikba juthatni s ha egyik ház elfoglaltatnék, visszahúzódhatnak a másikba, elzárva magok megett az összekötő folyosót. Ha a vész közeleg, a lakosság barmaikat összeterlik, lehúzódnak a föld alá s elzárják a folyosók bejáratait, aztán a földalatt maradnak míg a vihar elvonul. Legutoljára Ibrahim pasa hadjárata alatt történt ez, mikor a török katonák az egy omi sereg közeledtére sok rendetlenséget követtek el.

nejétől ismételtlen megkérdeztem, de mindig kitérő választ kaptam.

Egy napon — előtte való este záporosó zuhogott és én felette rossz kedvű voltam — a mint a „boulevard d'Enfer“-on végig megyek, szemem elé kőről a párisi munkásnép egy páriája, a mint fekete kalapban és frakkban fehér nyakkendővel, hóna alatt egy ujonszülött gyermek kis koporsóját tartva, mellettém elhaladt.

Lehajtott fővel, könnyű terhét bizonyos álmatag gondatlansággal viselve, haladt előre. A reggel derült és tisztavolt, Rosz kedélyhangulatomban szorakozásomul szolgált, hogy ezt a ömögő temetést megnézzem. Lépteim zörjére az ember fölemelte a fejét, rögtön félrefordította ugyan de későn: megismertem. Jakab komám halotthordozója volt a Morgue korháznak.

Lattam, mint távozik szégyen-szemmel! és élénken sajnáltam, hogy miért nem tértem be elébb bizonyos mellékutczába. Fejét még mélyebben lehajtva fordult be a legközelebbi szögleten, kétségtelenül azon hitben, hogy azt a kézsoritást, melyet esténként kicseréltünk, mától fogva nem fogja megkapni.

III.

Másnap reggel találkoztunk a lépcsőn. Félénken a falhoz támaszkodva állt meg, egészen kicsinyre összegöm-

A másik faluban, melyet Metegobnak hívnak, a házak hasonló módon zárják el s a szobák ép úgy rendezték be, azzal a különbséggel mégis, hogy az itt elterjedt bortermelés folytán minden háznak van borsajtója s a bor eltartására alkalmas helyisége; nagy különbség van továbbá a víznyerés tekintetében; ebben a faluban ugyanis bizonyos számú kutak vannak 139—140 láb mélyen, melyek mindig bőven adnak vizet s egy-egy kút 12—20 házhoz tartozik. Békés időkben e kutakból merítik a vizet, minden reggel az a nők első dolga hogy a kút körül álló és sokszor igen régi kőkorsókat sorban megtöltsék vízzel, melyet aztán az egy-egy kuthoz tartozó házak földalatti közös útján visznek haza. Metegob faluban még egy földalatti kis templom is van, melyet szintén kő zár el. Azt is hallottam, hogy Metegob egy 3 mérföldnyire fekvő faluval alagut által van összekötve, melynek közepén széles házárterül.

Hasonló földalatti lakások vannak még Rustiban, Inegiben s a fensik több más falujában — Maguk a lakosok csak oly érdekesek, mint földalatti falvaik, mert valószínűleg a régi kappadociai lakosság ivadékai nyelvük sok török szóval kevert görög, s a környező helységeket is görög nevekkel látják el.

Teljesen alaposnak látszik Wilson, az angol utazó ama öltevése, hogy e földalatti lakóhelyek részben igen régiiek, s már Krisztus születése előtt megvoltak; az a vidék mindenben megőrizte ugyanazon erkölcsöket és szokásokat, melyeket már Xenophontalált ott tízezer görög harcosával a persák földjéről visszatértében. Igaz, hogy nem épen Kappadocián ment át, hanem a határos Örmény-országban, de hát ennek lakói ugyan egy törzsből eredtek s hasonló szokásaik voltak.

Xenophon az Anabasis 4-ik könyvének 5-ik fejezetében el is mondja, hogy a házak földalattiak voltak, nyílásuk felül, mint egy kúté, alul azonban tágas, az állatok földbe ásott folyosón, az emberek létrákon szálltak alá. — A házakban kecskék, juhok, szarvasmarhák, tyukok stb. voltak, az állatok mind szénán éltek az istállóban; volt a lakosoknak buzájuk

bölyödött és alázatosan vonta magához zubbonyának ráncait, nehogy annak vászna ruhámat érintse. Ugy állott ott, lehajtot homlokkal, s én szegény, öszbe borult, felindalástól remegő fejére néztem.

Merően szemébe tekintvén, megállottam. — Azután nyiltan és őszinte odatartottam neki tenyeremet.

Fölemelte a fejét, egy perczig késett annak elfogadásával, azután pedig ő is szemembe nézett. Láttam hogy nagy szemöldöke fölött a redők remegme tágulnak ki és húzódnak össze; arca pedig piros lesz a felindulástól. Azután hevesen megragadta karomat és pelépett padlás szobámba, a hol vétkére mégis szóhoz jutott.

— Kegyed derék fiatal ember, mondá nekem. — Az ön kézsoritása nem egy gonosz pillantást száműzött emlékemből, nem egy átkot törült le lelkemből, melyet az elkeseredés és guny dobott rá.

S ekkor leült mellém, s elmondotta hogy miképen alakultak az ő dolgai — Bevallotta, hogy mielőtt ezen keresetághoz folyamodott, irtózott mindazoktól a kik azt üzték. De azóta, ama hosszú folyosókon a halottak mellett alkalma nyílt sokat gondolkozni és bámult azon irtozásra és félelelmen, melyet azelőtt érzett.

Én akkor még csak husz éves voltam és hidd meg

és árpájuk is elég, továbbá árpaboruk (sör? edényekben melyeken kisebb-nagyobb osomótlan nádszálak feküdtek, ily nádszál szegélyével lehetett csak az edényekből inni. Xenophon esel által meglepve a lakosokat, azok nem menekülhettek a föld alá, de mert jól bánt velük, hálából megmutatták neki, hol tartják elrejtve borukat. Szóval Xenophon leírása meglehetősen egybehangzik azzal, melyet Wilson közöl a Kappadosiában általa meglátogatott földalatti falvakról.

HIREK.

— (Városi rendőrségeink.) biz Isten mint-ha csak szándékosan hujkálna a baj elől; természetesen, hisz munek is a sógor vagy komával össze-ülkőzésbe jönni; mert nagyon jól tudja, hogy még az az absurd eset is beállhat, hogy őt a „rendőrt” is megagyabugyálhatják és még, horrendum dictu . . . a vendéglőből ki is dobhatják — akarom mondani ki is odábbíthatják azok a ne nyulj hozzám „kedves komák és sógorok. No de végre is feltevésnek járja csak meg az ilyesmi; mert ők sokkal békeszeretőbb emberek, mint sem hogy oda menjenek a hol egy kis barátságos poharazás után egy más fejét egy kicsit be verik, vagy máskor meg köztisztességben álló polgárt a kedves koma — csak azért, mert az ő alkalmatlanságára biliardozni merészelt sőt tovább menve még fel is merte kérni „sziveskedjék egy kis helyet adni, hogy játszhassam” — kidobott: tündökölvén ritka eset kivételével a láthatatlanságban. Ez utóbbi eset csak most, e napokban történt meg, mintha még az állam rendőrség működése előtt akarnák magokat „kibolondozni”, mint ők magok mondanák a garázda vén és fiatal kamaszok. Hisszük mindazon által, hogy a sértett panasza folytán az igazság szolgáltatás érdem szerint méltánylandja s nem lesz szűk markú a jutalom osztásban, annál is inkább, mert hisz világos és valóságos érdeme egy embert lépésökön kereszesztül ajtón úgy tudni kidobni az

még bakót is megöleltem volna. Bölcséleti szemlélődésekbe merülve azt akartam Jakab szomszédnak bebizonyítani, hogy az ő munkája szent. De ő hegyes vállait vonogatta, hallgatva dörzsölte kezeit, és azután lassu, remegő hangján ismét megszólalt:

— Lássá kedves ifjúrám, a városrész pletykája; az elmenők gunyos pillantásai nem bántanak csak nőmnek és gyermekeimnek legyen betevő felatjuk. Egyetlen egy körülmény bánt, ha rá gondolkok, kerül az álmom. — Mi ketten én és nőm öreg emberek vagyunk, kik a mesterséggel járó szégyent teljes horderejében már nem érezzük. De a mi a lányomat illeti, a Márhát, ez már egészen más dolog ott a becsületérzésnek is van beleszólása. Lesz majd idő, mikor elpirul, ha engem emlegetnek. Öt éves korában meglátta társaimnak egyikét, és sokáig keservesen zokogott; akkor úgy megijedt attól az embertől, hogy soha sem merem jelenlétében azt a bizonyos fekete koponyeget felöltöteni. Mindig a lépcsőn szoktam átöltözni.

Szegény Jakab szomszédolt igazán megsajnálta és azt az ajánlatot tettem neki, hogy szobámban kényekedvére öltözhetik és vefközhetik. Végtelen elővigyazattal hozta be hozzám sötét öreg ruháját. — Ettől a perctől fogva reggelenkint és esténként rendszeren találkozunk. — Padlás-szobám egyik szöglete szolgált neki öltöző szobául.

utczára, hogy semmi nagyobb baja nem történt s még csak a nyaka sem tört ki.

— (Megjött a z őszi vásár ideje.) E hét végén veszi kezdetét de úgy látszik, hogy a vásárok első jáogatásával a komidiásokkal az idén is megjelent az első „felhő” ez úgylátszik a szarvási vásárok átka. De reméljük, hátha még is lesz egyszer jó és szép vásárunk. El kelne. A kereskedő világ roppant készüléteket tesz, a hosszú mezei munka ideje alatt és még maig is tartó szünet után üres pénzlárczáját most akarja megtölteni. Hihető, hogy mindenki és azok is kiknek nics mit eladniok.

— (Városunk rendes látogatója.) a minden tekintelben előnyösen ismert táncztanító Dobos Adolf úr e hét elején rendes működését szép számú tanítvánnyal kezdte meg.

— (Himen:) Silberstein Fülöp diszműkereskedő úr folyó hó 18-án vezeti oltárhoz Dr. Glazner Ármin orvos úr kedves leányát Lujza kisasszonyt. Áldás frigyökre.

— (Veres József) orosházai lelkész ur felső Olaszországban tett nászutazása alkalmával meglátogatta Kossuth Lajos nagy hazánkfiát s nála több időt töltött. Érdekes tudni beszélgetésökből hogy az agg száműzött városunkból emlékszik még egy egyénre, a ki Tatay István főgym. igazgató úr s kinek részére baráti üdvözlétet küldi, mint az a fent említett lelkész urnak Szarvasra intézett leveléből megtudánk.

— (Az új vizipuska) vételével most szerencsésebb volt előjáróságunk, a menyinyiben annak a kocsija talajunkhoz való, s a gépezet lökő ereje is nagyobb. Azonban szükséges lenne még az új fecskendőt 8 méter szívótmömlővel és 100 méter nyomó tömlővel ellátni, mert ezek nélkül semmi előnye sincs annak a régebbi vizipuskáink felett.

— (Az aradi ügyvédi kamara) elnökéül Náray Imre elhaltával Haasz Sándor volt alelnök, alelnökül pedig Bogdánffy választott meg.

— (A gyulai keresk. ifjak) önképző egyesület létesítésén fáradoznak, s e végből f. hó 7-én előértekezletet

IV.

Egy öreg bőrönd, melynek fája a sok szuragástól lassacskán lemállott, butorzatomhoz tartozott, s ebből rejtegeti Jakab szomszéd ruhatárát, de előbb gondosan kirakta fenekét ócska ujság papirossal s úgy tekergette bele az ócska ruhákat.

Sokszor csendes éjjeli órákban, valami lidércnyomás álmaimból felriasztott, rettentő ijedelemmel néztem az ócska ládára, mely megnyult és koporsóvá lón hosszúságába. Úgy látszott, mintha a fekete kalap, a fekete köpeny és a fehér nyakkendő kibujnák belőle.

A kalap ágyam körül bukdácsolt, felfuvódott az apró ideges ugrásokban szökdelt. A köpeny kiterjeszkedett. két szárnya két nagy denevérré lón, melyek hallgatagon vitorláztak fel és alá a szobában. A fehér nyakravaló iszonyatos hosszúságig nyult ki és utoljára fehér kigyóvá válva felemelt sziszegő fejjel lassan és óvatosan kuszott reám.

Megzavarodva nyitottam fel szemeimet és rábámultam az ócska ládára, mely mozdulatlanul és komoran állt a szögletben.

V.

Az időben éltem át első szerelmem álmát és bizony elég szomorúság vegyült bele. Szerettem, ha olyan lidércz-

tartottak. Hír szerint Fehér Ignác, a „Korona“ vendéglő bérlője az egyes részére díjtalanul ajánlott helyiséget.

— (Táncmulatságok) rendezett az izr. ifjuság f. hó 7-én a „Sas“ vendéglőben, mely kitűnően sikerült.

— (Véres kimenetelű) kardparhaj volt — írja az Alföld — e hó 9-ikén, pénteken délután 1 órakor Békés-Gyulán, az ottani „Király“ szállodában. — Mint a levelező írja, Oláh György ügyvéd és Ruman Károly honvédhadnagy verekedtek. Ruman hadnagy arca összevissza lett szabdalva, míg Oláh ügyvéd a kezefején szenvedett jelentéktelen sérülést.

— (Az egy oszt. ért.) forintról szóló új állam-egyek 1882. évi október 6-án bocsájtattak forgalomba, azonban a jelenleg forgalomban lévők 1883. évi szeptemberhő 30-ig még az osztrák magyar monarchia minden állami pénztáránál és hivatalánál fizetéképen elfogadtatnak, 1883. évi október 1-től fizetés végett csupán a cs. k. közös központi pénztáraknál úgy Budapesten és Bécsben, míg 1884. évi okt. 1-től kezdve csakis becserelés végett fogadtatnak el, az utóbb említett pénztáraknál, az 1887. évi január 1-től 1888. évi jun. hó utolsó napjáig, csakis a közös pénzügyministeriumhoz Bécsbe intézett szabályszerű bélyeggel ellátott folyamodvány alapján fog megengedtetni, a becserelés és 1888. évi júniushő 30-tól többé se be nem váltatnak, se ki nem cserélteinek.

— (Kitüntetett) cigányprimás. Ráczi Jani rimaszombati zenekarát, mely a trieszti kiállítás alatt a magyar csárdában játszik, a kiállítási jury a magyar népzene kiváló műveléséért az ezüst éremmel tüntette ki. Rácziot még az a kitüntetés is érte, hogy a király előtt Miramarában tartózkodása alkalmával rendezett nagy udvari ebéden játszott amiért most a főudvarmesteri hivatal 200 frtnyi tiszteletdíj átadása mellett elismerését nyilvánította kitűnő játékaért.

— (Gyermek-mázsló.) Párisban új divat kapott lábra: a gyermekeket naponkint megmázsáltatni. A mázsló igazi szenvedélyvel üzi e sportot. A mázsló házról-házra jár jól berendezett tizedes mérlegével és minden egyes látogatás eredményét naplóba jegyzi föl. A házi orvosnak így módjában van megtudni, vajjon a csecsemő gyarapszik-e a

napi 20—25 grammal, a melynek az élet első öt hónapjában nem szabad elmaradnia.

— (Békés megye bizottságának) 1882. évi szeptember hava 18-án s folytatva B.-Gyulán tartott közgyűlésén a b-esabai járás szolgabírája a f. évi szeptember hava 9-én, 2774 szám alatt kelt jelentése mellett Csaba város közönségének a pénztári kezelés egyszerűsítése tárgyában be nyutot kérvényére következőleg határozott: Az állandó választmány véleményétől eltérőleg, tekintettel azon körülményre, hogy e megyebeli községnél a pénztári számadások nem egyöntetűen kezeltetnek az egyöntetű és czélszerű kezelés elérése szempontjából a megyei alispán elnöklete alatt a csabai és békési járási szolgabírái, a megyei főpénztárnok és főszámvevő, — valamint a csabai, szarvasi, békési és öcsödi jegyzőkből álló küldöttség azzal bizatik meg, hogy a községi pénztárak kezeléséhez szükséges számadásoknak legmegfelelőbbben leendő készítése és az e célra szükséges főkönyveknek és naplóknak, valamint az adózók könyvecskéinek mily alakban leendő vezetése iránt megállapodásra jutván, — kimerítően indokolt javaslatát a legközelebb tartandó megye bizottsági közgyűléshez beterjessze. — Csaba község ez irányban beadott kérvénye ez ideig függőben tartatik. Mire a megye alispánja a küldöttségi tagok értesítése végett és Csaba község előjárása jelen határozattal értesítendő.

— (Az örgrófrevolvere.) Ófalva sárosmegyei községben a múlt héten tűz volt, mely négy házat, három csürt és két töltőházat emésztett föl. Kevésbé mult, hogy a szerencsétlenséggel hajmeresztő büntett nem járt együtt. Annak a gazdának ugyanis, a kinek házában a tűz támadt, három ellensége van, kik azért, mert ő biztosítva volt, gyanakodtak, hogy házat maga gyújtotta fel és e miatt őt beleakarták dobni a tűzbe. Végre is hajtották volna szándékukat, mert már nekimentek tüzoltó horgokkal és a csür tetejéről le akarták huzni, ha mások közbe nem lépnek és a kiszemelt áldozatnak alkalmat nem adtak volna, hogy a helyben lakó örgróf Pallavicini Alfréd szobájában menhelyet keressen. A három ellenség oda és utána ment, de látván az örgróftal a falról levett és az asztalra letett revolvért, eltávoztak.

nyomás bántott; Jakab szomszédom drága volt nekem, mert életét a halottak között töltötte, mert a temetők sajátos levegőjét felhozta padlásszobámba, mert minden fele titkot rámbizott melynek hivatása teljetítése közben jutott nyomába. Akkor irtam a „Halothordozó emlékei,-nek első lapjait.

Jakab szomszéd mielőtt leült és átöltözött, elmondotta viselt dolgait, szívesen beszél halottairól. Egyszer szegény ifju leányt vitt ki a temetőben — szegénykét az aszkor ölte meg, nem volt valami nehéz; — majd meg aggastyán volt a kinek terhe majd letörte karját és a ki — kövér hivatalnok léte — mindenesetre pénzét is magával vitte a másvilágra, különben nem volt olyan nehéz. És így minden halottiról benső titkos részleteket tudtam meg, megtudtam sulyokat ép úgy mint a zörejt, melyet a koporsóban okoztak és a módot, hogyan kellett őket a lépcsőn levinni és annak fokain, kanyarulatain és szűkkesítésén átsegíteni.

Némelyik estén megtörtént, hogy Jakab szomszéd fecsegőbb és derültebb hangulatban jött haza mint különben. Az olyankor volt, mikor nagylelkű örökösök megtisztellék „halotti torral.“ Akkor aztán köpenyét vállán összekapcsolta, kalapját hátratólta és a falhoz támaszkodott. És mindenkor az volt a vége, hogy sirni kezdett meghatattságában és

csupa kedvesség, csupa gyöngédség volt irántam; akkor azt is esküvel fogadta, hogy ha én meghalok és ő lesz majd hivatta utolsó helyemre szállítani, azt az igazi jó barát hü és gyöngéd kezével teljesíti.

VI.

Igy éltem egy évnél tovább tökéletes halottkémlelésben.

Egy reggel azonban szomszédom nem jött, mint közönségesen, öltözni szobámba. És nyolcz nappal rá . . . meghalt.

Midőn két kollegája testét fölemelte, szobám küszöbén álltam. Halottam, mint tréfáltak mialatt koporsóját levitték mely mindannyiszor a hányszor a lépcső fokához ütődött, keservesen csikorgó-nyikorkó zörejt hallatott.

Egyikök, kicsi, köpczös ember, azt mondta a másiknak, a ki hosszú, sovány ember volt:

— Szegény ördög, hány embert czipelt le, s mi őt czipeljük most.

Zola Emil.

— (Dr. Pécsi Dániel) Szent-András községi orvos kézi gyógyri jgák elvesztése folytán a megyéhez kárpótlás iránti kérvényt adott be, melyre az határozatott hogy miután a Szt. András községi orvosi állomásra közhírré felt pályázati hirdetésben a megválasztandó községi orvos részére a kézi gyógytárt jog nem biztosított, — de különben is ezen jog a fennálló törvények értelmében a megye alispánja által adathatván meg — az nem is biztosíthatott, s így miután folamdo a kézi gygártar felállit sához jgot nem tarthat: a kártérítésre sincs igénye.

— B.-C s a b a) község 1883. évi költség-előirányzata a megye szmrevő tszég ta megvzsg a v n, 11500 ft. bevétellel, 71584 frt. 3 kr. kiadással, 60083 frt 93 kr. fedezetten hiánnyal megállapított s helyben hagyatott s minthogy a község ezen hiány fedezésére elegendő törzsvagyonnal nem rendelkezik, felhatalmaztatott a községi előjáróság, hogy ezen hiány fedezése czéljából az I. csoportbeli adónevek minden egyes forintja után 28. 1 k a II. csoportbeli adónevek minden egyes forintja után pedig 23. 1 kr. községi pótdót vessen ki és szédjen be; utasítatván ugyancsak az előjáróság hogy az ekként kivetett és beszedett összegeket számadási kötelezettség mellett a költségvetésileg előirányzott tételek fedezésére fordítva.

Felelős szeresztő és kiadótulajdonos: Sipos Soma.

Hirdetmény.

Van szerencém a nagyérdemű közönséggel tudatni, miszerint fűszer, festék, norinbergi és rövidáru

üzletemet

Özv. Krajner Gáborné házában a piactéren megnyitottam.

S midőn a t. cz. közönség kegyes pártfogását, kérem; a legjobb árucikkeket és legjutányosb árakat biztosítom

Szarvas 1882 okt. 14.

tisztelettel.

Hajas István.

GUTJAHR és MÜLLER Budapesten

Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár (ezelőtt BROGLE J. és MÜLLER a Margit-hid közelében

ajánlják szolid szerkezetű és javított gyártmányukat, mint:

Trieurök gazdaság számára

Járgány-cséplőgépek.

Szelelő-rosták.

Kukoricza-morzsolók.

Szecskaavógók,

Borsajtók.

Különlegességek malmok számára,

Duplamalmok.

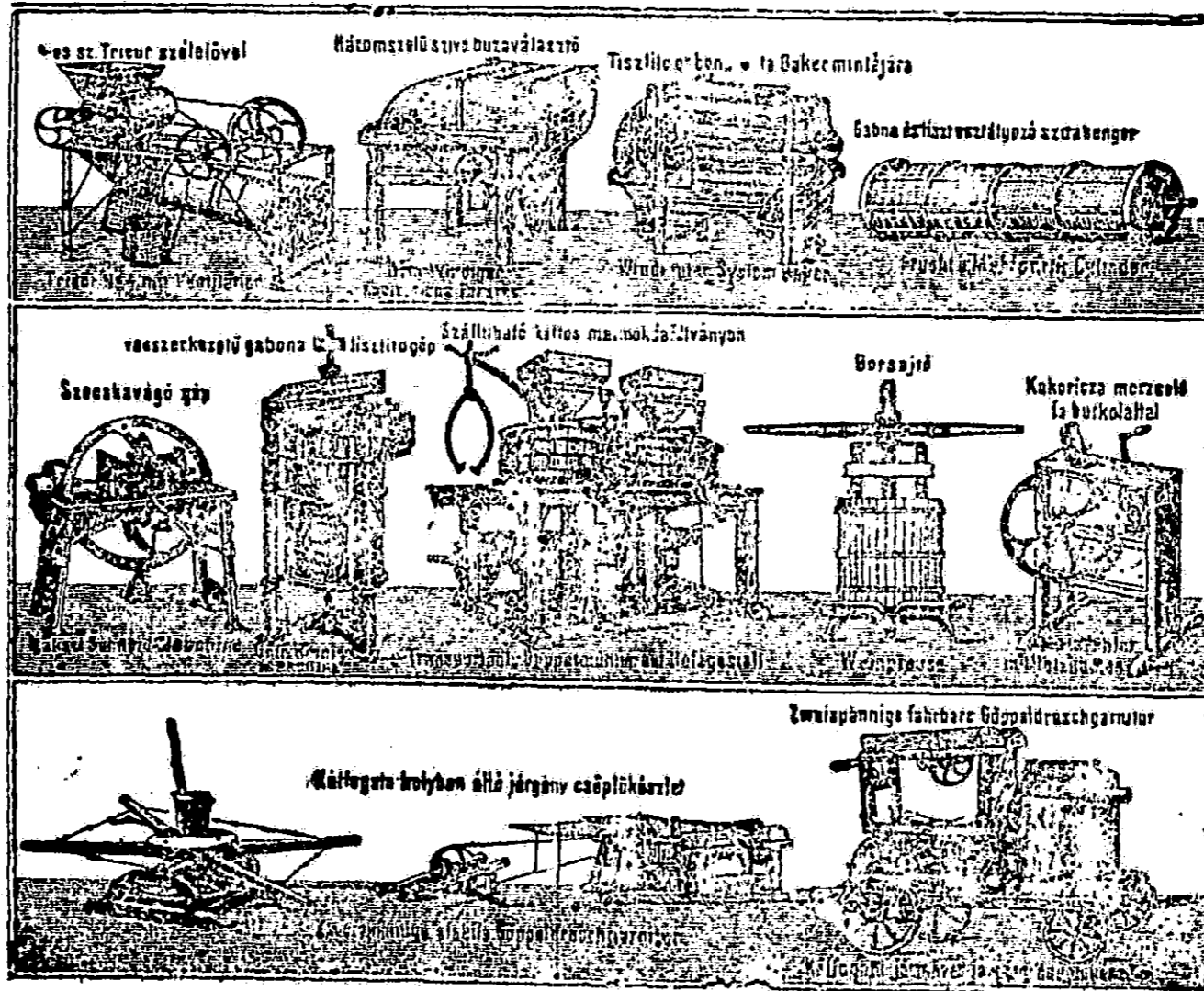
Malom trieur-hengerek.

Gabona osztályzó hengerek.

Koptató-gépek.

Daraválasztó-gépek,

Tararok, Detacherók.

Malom-alkatrészek, u. m

Transmissiók

Szijkerekek

ROSTALEMEZEK:

Cséplőgéprosták.

Liszthengerszilák.

Koptató lemezek.

Ráspolylemezek.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve,

Gyári raktár és képviselőség Szarvason El fa B a u al.

H i r d e t é s e k.

ELŐFIZETÉS

„B U D A P E S T I H I R L A P”

czimű fővárosi napilapra.

A „Budapesti Hirlap” a legolcsóbb és legértekebb magyar lapok közé tartozik. Megjelenik mindennap, még ünnepnapokon is 12—16 oldalnyi tartalommal, melyben a politika, a társadalom, irodalom, művészet, a hatósági és gazdasági élet röviden, szabatosan és hiteles források alapján tárgyalatik.

Közül a „Budapesti Hirlap” élénken irt rendes rovatain kívül mindennap két tárczát, állandóan egy-egy jeles regényfolytatást, a legújabb híradásokat és a legértekebb értekezéseket; az illendő időkirovata. vannak megbízható külföldi levelezői szóval a „Budapesti Hirlap” a mellett, hogy hazafias hivatásának a fővárosi német újságok kiszorítását a magyar családok elől tüzte ki, a versenyt sikerrel veheti föl bármely új magyar hazai lap társával, melyek mindegyikénél még hozzá olcsóbb.

A „Budapesti Hirlap” állandó díjazó dírsí a következők, u. m.: **Cs. Kass József** szerkesztő, gróf **Teleki Sándor** ezredes, báró **Kass Ivor**, **Rákosi Jenő**, **Balogh Pál**, **Szokolay Kornél**, **Kacsányi Géza**, **Berényi László**, **Rákosi Viktor**, **Benedek Elek**, dr. **Wolf Vilmos**.

A „Budapesti Hirlap” előfizető ára félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 50 kr.

Címe: „BUDAPESTI HIRLAP”, Budaest, kalap utca 16. sz.

Tisztelettel ajánljuk a „Budapesti Hirlap”-ot a hazafias magyar közönség pártfogásába.

C u à s i József. s. k. Rákosi Jenő, s. k.

A „BUDAPESTI HIRLAP” kiadótulajdonosa.

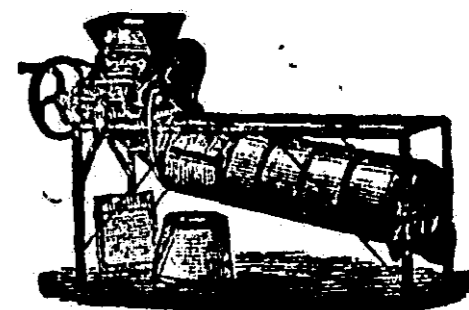
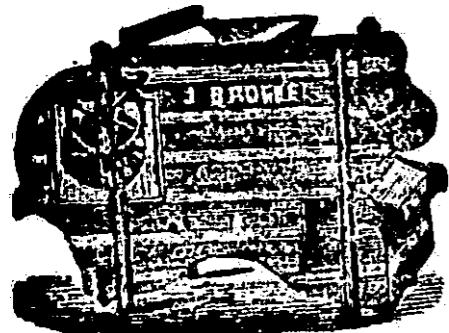
B H O G L E J Ó Z S E F

gép és rostalemez gyára Budapestén

Gyár: vácsi ut az osztr. államvaspálya közelében. Raktár: vácsi körút 68 sz.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett, javított gyártmányait mint:

Trieurök... változó rostával
Tisztítógépeket szelelővel
Különlegességeket malmok számára
28.466 szabadalmazott hármasekéket

Cséplőgép-rostákat lyukasztott és hasított lemezeket

vasból, acél, és horganyból, valamint mindennemű gazdasági gépek és szerkezetek.

Árjegyzékek kívánatra ingyen.

„ÁRPÁD” IRODALMI

ÉS NYOMDAI INTÉZET

S Z A R V A S O N,

ajánlkozik mindennemű nyomdai munka gyors és diszes kiállítására

Kzö ségi és gyámi rova tos ivek,

H I V A T A L O S N Y O M T A T V Á N Y O K,

minden alakban,

Ü G Y V E D I E S K E R E S K E D E L M I N Y O M T A T V Á N Y O K

F A L R A G A S Z O K, K Ö R L E V E L E K,

levélfejek és levélborítékok, névjegyek, füzetek és könyvek

a jegjutányosb áron ájjittatnak ki.

 Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.

A z Á r p á d i n t é z e t

Szarvason.